

[Kaj Andresen.]

så egnethedsprøven får en tilfredsstillende form. Jeg finder det under alle omstændigheder af stor værdi, om man ved udvælgelsen af læreraspiranter udover den rent kundskabsmæssige prøve kan danne sig et skøn over menneskelige og karaktermæssige egenskaber, og hertil kan egnethedsprøven forhåbentlig blive et middel.

Jeg vender mig herefter til selve undervisningen og fagdelingen og konstaterer med tilfredshed, at man placerer praktisk skolegerning, pædagogik og psykologi som seminariets hovedfag. Man gør dermed seminarierne til de pædagogiske højskoler, de bør være, i højere grad end anstalter for kundskabstilegnelse. De unge, der søger seminarierne, kommer først og fremmest for at lade sig uddanne til lærere, til undervisere og opdragere, mindre for at tilegne sig kundskaber, uden at jeg iøvrigt skal forklejne disses værdi. Det er rigtigt, at den praktiske skolegerning får den centrale plads, lovforslaget giver den, og at der lægges så stor vægt på arbejdet i faget, som der gør. Jeg vil i denne forbindelse pege på det værdifulde i, at eleverne får mindst 3 måneders praktisk virksomhed i en skole og overværer undervisningen i andre skoler end selve øvelsesskolen. At pædagogik og psykologi placeres på linie med praktisk skolegerning, er en naturlig følge af den stigende interesse for og forståelse af børnepsykologien. Kunne de mange erfaringer, der efterhånden er høstet på børnepsykologiens område, trænge helt ind i seminarieuddannelsen, vil de vordende lærere stå adskilligt stærkere udrustet til deres arbejde og forhåbentlig også lettere få den rigtige indstilling til arbejdet.

Opdelingen i obligatoriske og valgfri fag er en stor vinding for de fremtidige læreraspiranter. Det betyder, at det bliver muligt at få uddannelse i alle folkeskolens, inklusive realklassernes, fag, medens der i dag for flere af disse fags vedkommende enten slet ikke eller kun delvis gives undervisning på seminariet. Vel kan ikke alle lærere få alle fag, men enhver kan efter evne og lyst vælge de fag mellem de valgfri, som han eller hun selv ønsker. Det gælder skolens manuelle fag, sløjd, skolekøkken, det gælder sprog, engelsk og tysk, og det gælder matematik og fysik. Hertil har ministeren så i lovforslaget knyttet de humanistiske fag.

Jeg er ikke uenig med ministeren i, at disse kulturelle fag skal have en bedre placering end i det oprindelige kommissionsforslag; jeg nærer blot en lille, måske ubegrundet frygt for, at det skulle medføre visse konsekvenser at anbringe dem mellem de valgfri særfag, hvortil der er knyttet eksamen.

Derefter lidt om eksamen. Der er i dette lovforslag foretaget en meget betydelig ændring i den gældende eksamensordning, og denne ændring vil måske falde stærke eksamenstilhængere for brystet, fordi den bryder med den sædvanlige opfattelse af eksamens store betydning. Medens man i dag skal prøves til eksamen i alle seminariets fag og have tilhørende karakterer, går den nye ordning efter lovforslaget kort og godt ud på, at eleverne kun skal prøves til eksamen i dansk, regning, fremmedsprog og de valgfri fag, altså sløjd, skolekøkken, sprog, matematik og fysik, og have karakterer deri. De skal desuden udarbejde en større skriftlig besvarelse af en stillet opgave og endelig have en udtalelse fra seminariets forstander efter forhandling med lærerrådet om egnethed og om deltagelse i praktisk skolegerning. Det vil igen sige, at man i de øvrige fag kan anvende hele undervisningstiden til gennem friere og mere udviklende arbejdsformer at gå stærkere i dybden i stedet for periodevis at anvende en betydelig tid til åndløs eksamensrepetition. Der er vel dem, og måske ikke mindst blandt seminariets egne folk, der er betænkelige ved en sådan lempelse i eksamenskravene. Jeg vil gerne medgive, at det næppe bliver lettere at være seminarielærer, når dette lovforslag bliver ophøjet til lov, snarere tværtimod, men jeg tror, det bliver interessantere og vil give større glæde og tilfredshed både for lærere og elever. Lovforslaget er i hvert fald udtryk for en overordentlig vidtrækkende tillidserklæring til seminariernes lærere, når man betror dem den store opgave, det er at tilrettelægge og frugtbar gøre en undervisning efter så frie linier, og samtidig fratager dem det ubehagelige eksamenstryk.

Skeptikere vil sikkert indvende, at det nye eksamensbevis siger for lidt, men det mener jeg ikke. Er det forresten så forfærdelig godt i dag med de gældende beviser? Hvordan bedømmes de? Ser man ikke i for høj grad på gennemsnitskarakterer og decimaler og udvælger ad den vej de lærere,